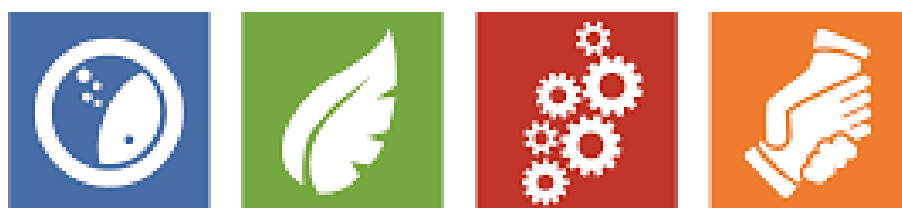

Toekomst leer-werkbedrijf de Bolder

DE BOLDER
LEER-WERKBEDRIJF

Beleidsnotitie
versie 20 oktober 2023

Auteur namens de stuurgroep: Arnold Braak

Inleiding

In december 2021 stelde de raad de visie sociaal domein 'Wij zijn Texel, Sociaal en Gezond' en het uitvoeringsprogramma 'Werk en Zekerheid' vast. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma is een onderzoek naar de toekomst van leer-werkbedrijf De Bolder. Aanleiding voor dit onderzoek zijn diverse ontwikkelingen. Zo wordt een krimp in het personeelbestand verwacht (als gevolg van de Participatiewet) met daaruit volgende financiële consequenties. Ook zijn binnen afzienbare tijd flinke herinvesteringen nodig om de productielijnen in stand te houden. Het machinepark is toe aan vervanging. Daarnaast sluit de organisatie en bedrijfsvoering van De Bolder niet meer aan bij de steeds groter wordende behoefte om maatwerktrajecten voor de Texelaars te organiseren.

In dit kader is de keuze gemaakt om de dienstverlening bij participatietrajecten onder te brengen in een nieuwe samenwerkingsvorm onder de werknaam 'Huis van Ontwikkeling' (HvO). De Bolder verandert daarmee van een leer-werkbedrijf met meerdere productielijnen en een eigen arbeidsmarktbenadering naar een kleinschaliger werkbedrijf waarbij werken en leren in een beschutte omgeving centraal staan. Voor de instroom van (tijdelijke) medewerkers onderhoudt de Bolder een intensieve relatie met het HvO door (tijdelijke) werkplekken beschikbaar te stellen voor herintreders, UWV, schoolverlaters die een maatschappelijke stageplek zoeken, reclassering, de praktijkroute of anderszins. De Bolder is immers als geen ander toegerust om dit soort (tijdelijke) trajecten te begeleiden.

Aan de hand van de eerste tussentijdse rapportage eind 2022 is uitgewerkt welke effecten dit heeft voor De Bolder tot en met 2027¹. De kennis en ervaring binnen het managementteam van De Bolder is aangewend om de mogelijkheden op haalbaarheid te toetsen. De meerjarenbegrotingen van De Bolder zijn als vertrekpunt gekozen.

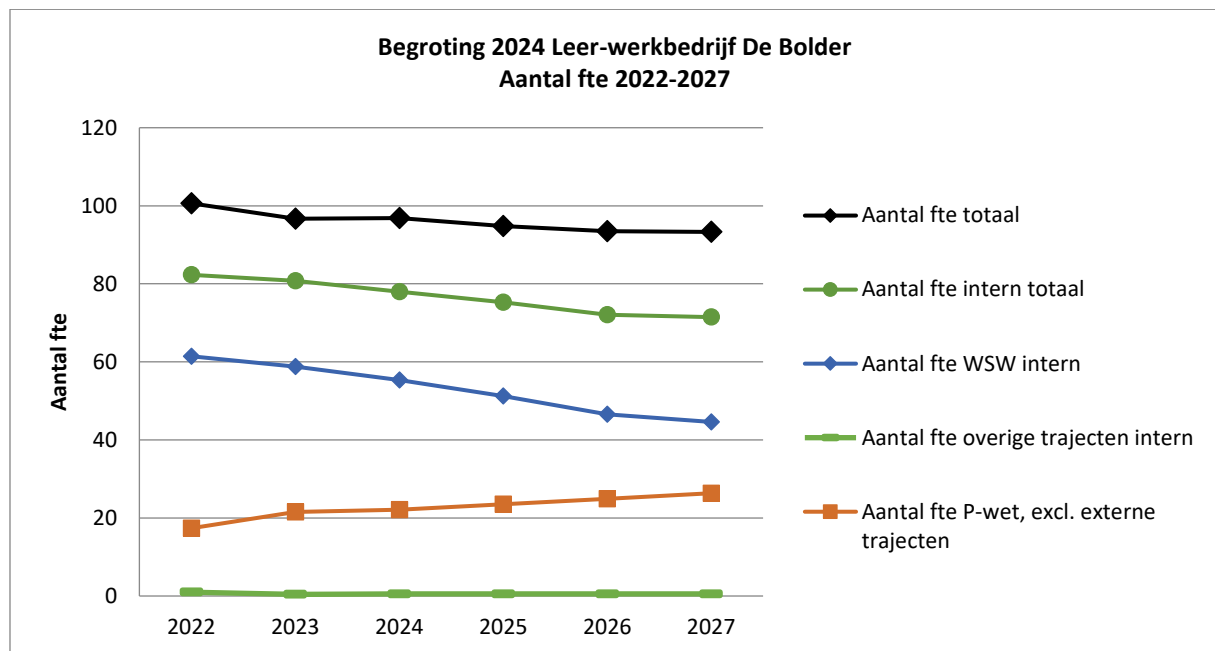
Het consultancybureau KokxDeVoogd (<https://www.kokxdevoogd.nl/>) is gevraagd mee te denken over een toekomstvisie. Hun rapport is als bijlage bijgevoegd.

In deze beleidsnotitie wordt rekening gehouden met een stabiele afname van de SW medewerkers als gevolg van natuurlijk verloop (pensioen). Daarnaast wordt een afname veronderstelt als gevolg van bijzondere bijkomstigheden zoals het op eigen verzoek ontslag willen nemen, langdurig zieken en voortijdig overlijden.

Voor wat betreft de instroom van (tijdelijke) medewerkers wordt een intensieve relatie met het Huis van Ontwikkeling en de gemeente onderhouden. De Bolder wil een betrouwbare preferente partner zijn door werkplekken beschikbaar te stellen voor trajecten van tijdelijke aard, zoals bijvoorbeeld herintreders, UWV, schoolverlaters die een maatschappelijke stageplek zoeken, reclassering, trajecten volgens de praktijkroute of anderszins. We zijn immers als geen ander geëquipeerd om dit soort tijdelijke trajecten te begeleiden. Daar waar dat passend is bij het vraagstuk en de behoefte van de kandidaat.

¹ Gelet op de huidige onstabiele economische situatie neemt de betrouwbaarheid van een doorgerekend scenario na enkele jaren snel af. De cijfers (excl. btw en prijspeil 2023) zijn een momentopname en bieden geen garanties.

Onderstaande grafiek brengt het verloop in beeld.

Maatschappelijke of bedrijfsmatige doelstellingen

Missie de Bolder

De Bolder levert een passende, waardevolle en duurzame bijdrage aan trajecten van Texelse burgers die een steuntje in de rug nodig hebben bij het bereiken én behouden van (een vorm van) arbeidsmatige deelname aan de samenleving.

Visie de Bolder

Centraal staat (het recht op) participatie en de daaruit voortvloeiende leer-en werktrajecten van medewerkers. Werken bij of via De Bolder is daarbij zowel doel als middel. Ieder mens is uniek, daarom leveren we altijd maatwerk. We werken nauw samen met ketenpartners in de samenleving. De Bolder biedt (voor kortere of langere tijd) werkervaringstrajecten, beschut werken, re-integratietrajecten, begeleid werken en detacheringen bij externe werkgevers. De hierbij gegenereerde inkomsten komen ten goede aan de duurzame en financieel-economisch verantwoorde instandhouding van het productiebedrijf.

Beschutte werkplekken behouden

Om dicht bij onze missie te blijven wil De Bolder zich primair richten op de arbeidsmatige inzet van onze doelgroep. Juist in het verlengde van het raadsbesluit van december 2021 (het behouden van een beschutte werkplek) wordt daarmee expliciet gekozen om ons primair op onze maatschappelijke opgave te richten door het bieden van structuur, stabiliteit, continuïteit, veiligheid en inkomen aan Texelaars met een afstand tot de arbeidsmarkt of die op enige wijze een steuntje in de rug nodig hebben. Dit beperkt zich niet alleen tot het bestand van onze WSW- of Participatiewet medewerkers maar ook tijdelijk trajecten vanuit bijvoorbeeld UWV, reclassering, Inburgeringswet of andersoortige trajecten die vanuit het Huis van Ontwikkeling worden aangeboden.

Dit schuurt met de bedrijfseconomische verhoudingen. In elk ander (regulier) bedrijf zullen eventuele tekorten niet door de overheid worden aangevuld. Het management

dient een begroting op te stellen waaruit de resultaten zichtbaar worden en waarbij eventuele reserves worden aangewend voor het voortbestaan van de onderneming. Echter, De Bolder is geen regulier bedrijf maar een sociaal ontwikkelbedrijf dat voor de gemeente Texel de wettelijke taak uitvoert om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle werkplek te bieden.

Daarom onderkennen we de kritieke succesfactoren:

- Wij slagen erin het (directe en indirecte) belang van onze medewerkers altijd voorop te stellen en daarbij de balans te bewaken tussen onze sociale doelstellingen en onze productiedoelstellingen
- Wij slagen erin om met ons relatief kleine team vanuit nauwe verbondenheid samen te werken
- Wij slagen erin de waarden en de reputatie van De Bolder uit te dragen naar onze partners en klanten in de samenleving. Onze waarden zijn aandacht voor onze medewerkers, betrouwbaarheid, transparantie en goede kwaliteit voor een eerlijke prijs

Dit alles in het besef dat het onze opdracht is om De Bolder in stand te houden voor de Texelaar die ons nodig heeft, ook in de toekomst. Het belang van de burger voor wie De Bolder is bedoeld staat voorop. Maatwerk dus.

Drie scenario's

Het bureau KokxDeVoogd (hierna KdV) heeft 3 verschillende toekomst scenario's aan de stuurgroep voorgelegd.

Scenario 1

In dit scenario wordt ingezet op maximale zichtbaarheid van De Bolder op Texel. Het begrip De Bolder 'van' en 'voor' Texel wordt zo snel als mogelijk op basis van de beschikbare capaciteit gerealiseerd. Dit betekent:

- Investeren op de productielijnen wasserij, buitendienst, varia/fijnwerk, detachering en schoonmaakdiensten
- Niet meer investeren in de productielijn houtzagerij en in beperkte mate in de productielijn vloerplaten. Beide lijnen worden afgebouwd en uiteindelijk gesloten.

Scenario 2

In dit scenario wordt ingezet op een balans tussen maatschappelijke doelstellingen en financiële effecten. Productielijnen met een positief resultaat en die maatschappelijk het meeste opleveren worden voortgezet. Dit betekent:

- Voortzetten van de productielijn varia/fijnwerk waar het beschut werk goed mogelijk is.
- Modernisering van de productielijn wasserij om een variëteit aan beschut werk mogelijk te maken.
- Voortzetten van de productielijn vloerplaten en detachering zolang dit financieel positieve resultaten oplevert en zolang voldoende personeel beschikbaar is.
- Stoppen (op korte termijn) met de productielijn houtzagerij. Hier kan maar een klein aantal medewerkers werken waardoor een sterk negatief financieel effect per formatieplaats ontstaat.
- Dat de productielijn buitendienst kleiner wordt als gevolg van natuurlijk verloop. Deze

productielijn ademt mee met de beschikbare arbeidskrachten. Het is echter geen dure productielijn. De bijdrage per fte is beperkt.

Scenario 3

In dit minimale scenario wordt ingezet op het aanbieden van werkzaamheden aan het aflopende bestand van Wsw-ers en het aanbieden van beschut werk. Alle andere onderdelen worden waar mogelijk afgebouwd. Dit betekent:

- Voortzetten van de productielijn varia/fijnwerk waar het beschut werk goed mogelijk is.
- Voorzetten van de productielijn wasserij vanwege de mogelijkheden om ook daar Wsw-ers te laten werken en beschut werk aan te bieden.
- Afbouwen (op korte termijn) van de productielijn houtzagerij. Hier kan slechts voor een kleine doelgroep beschut werk worden aangeboden en de Wsw-ers die daarvoor nodig zijn gaan binnenkort met pensioen. Dat geldt ook voor de buitendienst. De overige productielijnen worden ook gesloten zodra onvoldoende Wsw-capaciteit beschikbaar is om deze werkzaamheden voort te zetten. Bij verdere afname zijn dit de eerste productielijnen die gesloten kunnen worden.

Advies

De stuurgroep adviseert het college en de raad om te kiezen voor scenario 2. Dit betekent een maximale focus op het leren, ontwikkelen, begeleiden en waar mogelijk zinvol laten uitstromen van de brede doelgroep en streven naar een zo goed mogelijk financieel resultaat. Deze variant doet het meeste recht aan waar De Bolder voor staat en kan daarmee een waardevolle partner zijn van het Huis van Ontwikkeling. Dit betekent:

- *Dat de missie van de Bolder leidend blijft.* De Bolder treedt op als preferente partner van de gemeente en het Huis van Ontwikkeling in het bieden van tijdelijke arbeidsplaatsen aan burgers die een opstap nodig hebben naar een reguliere arbeidsplaats (instroom tijdelijk personeel). De hulpvraag van de kandidaat is leidend bij de afweging welk traject wordt ingezet (binnen of buiten De Bolder). Als tijdelijkheid in het belang van de burger niet wenselijk is en een beschutte werkplek nodig is, dan kan dit (met aanpassing van de indicatie) worden omgezet naar een permanente verblijfplaats op De Bolder (maatwerk).

- *De modernisering van de productielijn wasserij.* De investeringskosten bedragen in totaal zo'n € 2 mio die gefaseerd tot 2030 zullen worden gedaan. Telkens wanneer in dit kader een investering nodig is wordt hier uiteraard de gangbare procedure (via college, OR en gemeenteraad) doorlopen.

Door de extra investering tot 2030 worden de kapitaallasten hoger. Dat is in de begeleidende meerjaren begroting zichtbaar gemaakt (bijlage).

- *Inkrimping en uitfasering van de overige productielijnen*

Dit gebeurt op basis van beschikbare arbeidscapaciteit en is tegen die tijd ter beoordeling aan het zittende management om aan het college en de raad voor te leggen. Onderhoud volgens het reguliere onderhouds- en investeringsplan blijft (opgenomen in de meerjarenbegroting).

Variant 1 wordt als niet kansrijk beschouwd en variant 3 leidt uiteindelijk tot het opheffen van De Bolder.

Noodzaak tot herinvesteren

Het machinepark van De Bolder bestaat uit softwarematig aangestuurde zaagmachines, kleinere zaag-en freesmachines, een oversized afzuiginstallatie, stapelaars, warmtewalsen, een lopendebandvormer, een inpaksealmachine, mangels, wasmachines, pickers, twee bestelbusjes en meer. Op dit moment is het machinepark echter grotendeels financieel afgeschreven. Dit komt terug in de verschillende jaarrapportages (post afschrijving machines € 77K). Onderstaande grafiek illustreert dit:

De arbeid wordt op dit moment verricht met een verouderd machinepark waarvan enkele machines niet lang meer zullen functioneren. De storingsgevoeligheid en de reparatie-onderhoudskosten nemen toe. Tot nu toe heeft De Bolder telkens kans gezien om bij uitval van een machine, bijvoorbeeld een mangel, geen vertraging op te lopen in de productie. Klanten hebben nog niks gemerkt. De Bolder wil haar leveringsbetrouwbaarheid bestendigen om bestaande klanten te behouden.

Gevolgen van niet herinvesteren en andere opties

Als we niet binnen 2 tot 5 jaar investeren in het machinepark, voornamelijk voor de wasserij, dan moeten we op korte termijn voor ca 25 tot 30 personen ander werk vinden. Hoewel we kiezen voor herinvestering zoals dat past in het scenario 2, is onderstaand de haalbaarheid van andere opties op een rijtje gezet:

Optie

Medewerkers verplaatsen naar de productielijn vloerplaten.

Medewerkers verplaatsen naar de productielijn buitendienst.

Arbeid verplaatsen naar een andere activiteit zoals facilitaire diensten (bijvoorbeeld schoonmaak).

Haalbaarheid

Is geen optie. Deze afdeling is al vol bemenst en uitbreiden is niet mogelijk.

Is geen optie. Deze werkzaamheden vragen enige mate van zelfredzaamheid, werkdiscipline en fysieke fitheid.

De doelgroep is maar voor een klein deel geschikt. Voor de Bolder is niet voor niets een professionele organisatie ingehuurd.

Optie

Medewerkers verplaatsen naar de productielijn varia/fijnwerk

Medewerkers detacheren bij reguliere werkgevers.

Arbeid verplaatsen naar een geheel nieuwe activiteit zoals verpakken of monteren.

Haalbaarheid

Is veelal geen duurzame optie omdat het werkaanbod op het eiland niet voldoende aansluit bij de doelgroep.

Is op Texel onvoldoende mogelijk.

Vraagt een verkoopapparaat om voldoende werk binnen te halen. Op Texel is onvoldoende montage- en verpakkingswerkwerk beschikbaar voor 25 tot 30 medewerkers. Andere SW-bedrijven zien veel leegloopuren als is ingezet op deze werkzaamheden.

Governance

De Bolder is op dit moment geen eigenstandige entiteit, maar een afdeling van de gemeente. Deze constructie is atypisch, aangezien de Bolder wel een eigen statuut, directie en jaarrekening heeft. Daarnaast is er sprake van een directe verantwoordingsrelatie tussen de directeur van de Bolder en de verantwoordelijk portefeuillehouder binnen de gemeente die onwenselijk is. De gemeentesecretaris heeft een formele verantwoordelijkheid voor de Bolder, aangezien de Bolder formeel onderdeel is van de ambtelijke organisatie maar geeft geen directe sturing volgens het huidige statuut, hetgeen eveneens onwenselijk is. Deze verantwoordingslijn is complex, aangezien de Bolder in de praktijk vooral zeer zelfstandig functioneert. Omdat een nieuw toekomstscenario voor De Bolder aanstaande is, is het opportuun om ook de governance van De Bolder tegen het licht te houden. Hierbij moet oog zijn voor de consequenties op het gebied van de financiële verantwoording, de positie van de portefeuillehouder, de ambtelijke staf en bijvoorbeeld het onderbrengen van ondersteunende taken.

Het bureau Kokx de Voogd (KdV) heeft verschillende opties (De Bolder wordt een volledig geïntegreerde gemeentelijke afdeling, een stichting, coöperatie of zelfstandige vennootschap) langs het afwegingskader gelegd. Daaruit valt af te leiden dat het oprichten van een zelfstandige vennootschap waarbij de gemeente Texel 100% aandeelhouder is, een voor de hand liggende keuze is. Echter het valt nog te bezien of deze vorm in de praktijk goed uitpakt omdat bij tegenvallende tussentijdse resultaten de gemeente Texel financieel zal moeten bijspringen. De daarbij behorende discussies kunnen alsnog leiden tot een curatelestelling van De Bolder.

Governance keuze

In het rapport van KdV wordt uitgelegd dat de financiële resultaten onder de huidige wetgeving niet meer positief worden. Bovendien gaan herinvesteringen van genoemde omvang extra op de kapitaallasten drukken. We dienen ons dat goed te realiseren. En hoewel het niet realistisch is om het management van De Bolder de taak te geven om het bedrijf winstgevend te maken is het wel een goed uitgangspunt om de kaders te benoemen waarbij de beste maatschappelijke, sociale en financiële resultaten te behalen zijn. Daarom is het van belang om het management van de Bolder handelingsvrijheid te geven in haar marktwerking.

Onder de vigerende wetgeving mag een sociaal ontwikkelbedrijf niet concurreren met private bedrijven (wegens staatssteun) maar het is wel toegestaan om een zo goed mogelijk rendement na te streven en adequaat te reageren op ontwikkelingen in de markt. De Bolder wil haar klanten marktconform bedienen en zal op zoek moeten naar nieuwe opdrachtgevers. Met name voor de productielijn wasserij.

De stuurgroep stelt daarom voor om de komende jaren te onderzoeken welke rechtsvorm hier op Texel daar bij past. Voor de tussenliggende periode stelt de stuurgroep daarom voor om het huidige directiestatuut aan de actualiteit aan te passen qua aansturing- en verantwoordingslijn en het management de ruimte te geven om slagvaardig in te kunnen spelen op de situatie in de markt. Zodra dit geactualiseerde directiestatuut in concept gereed is zal dit uiteraard ook weer volgens de juiste procedure worden vastgesteld (OR en college).

Partner van het Huis van Ontwikkeling

Huidige instroom vanuit de Participatiewet

De Bolder stelt arbeidsplaatsen ter beschikking voor de uitvoering van de Participatiewet van de gemeente Texel c.q. het Huis van Ontwikkeling. We onderscheiden de volgende trajecten:

- Arbeidsfit maken

Zij die afhankelijk zijn van een inkomensvoorziening en naar verwachting niet in staat zijn om zelfstandig regulier werk te kunnen vinden, worden een passend integraal traject aangeboden. Middels werkervaring, assessment, loonwaardebepaling en trajectafspraken zal in een periode van 3 tot 6 maanden duidelijk moeten worden welk instrument uit de Participatiewet het meest passend is om in te zetten voor een vervolgtraject.

- Een gemeentelijke doorstroombaan

Zowel voor het versterken van de werkhouding als voor het verkrijgen van de noodzakelijke werkervaring, is de inzet van een ontwikkelplan noodzakelijk. Binnen de gemeente Texel is het mogelijk om werkzoekenden, bij wie de aspecten werkhouding en werkervaring aandacht verdienen, een tijdelijke baan aan te bieden bij De Bolder of bij een andere afdeling van de gemeente, om zich dusdanig te ontwikkelen dat een baan kan worden aangeboden bij een reguliere werkgever. Indiensttreding bij De Bolder is mogelijk via een arbeidscontract volgens de cao 'Aan de Slag' die in 2021 in werking is getreden.

- Een doorstroom- en matchingstraject

Tenzij iemand van UWV een Advies indicatie beschut werk heeft gekregen, is het streven erop gericht dat de betreffende medewerker zo spoedig mogelijk de doorstroombaan weer verlaat, om ruimte te maken voor een collega die eenzelfde soort ontwikkelprogramma nodig heeft. Het nadrukkelijke streven is om deze tijdelijke baan te laten opvolgen door een baan in het reguliere bedrijfsleven, met of zonder loonkostensubsidie. Naast dat de betreffende werkzoekende zelf actief zoekt naar werk, zal het de taak zijn van De Bolder om een goede match te vinden tussen werkzoekenden en beschikbare banen, met als resultaat tevreden werknemers en werkgevers.

- Job-coaching ten behoeve van het optimaliseren van de arbeid

Zowel het tot stand komen van nieuwe werkplekken als het behouden van bestaande werkplekken vragen de nodige aandacht en zorg. Door te blijven zoeken naar passende taken rond werkplekken en door het verder ontwikkelen van de werknemer om zijn/haar taken optimaal uit te kunnen voeren, zal de houdbaarheid van de dienstverbanden worden vergroot. Natuurlijk is het niet te verwachten dat er altijd dienstverbanden worden gerealiseerd voor onbeperkte duur, maar hier wordt wel naar gestreefd.

- Bieden van beschut werk

De Bolder biedt beschut werk aan Texelaars met een UWV Advies indicatie beschut werk, door het in stand houden van het productiebedrijf. Voor deze doelgroep beschut werk zullen werkzaamheden aangeboden moeten worden die passend zijn voor personen met een relatief lage loonwaarde en beperkte inzetbaarheid. In 2019 heeft de gemeente het standpunt ingenomen dat het aantal te vormen plekken beschut werk mee mag groeien met het werkelijke aantal kandidaten ten opzichte van het door het Rijk vastgestelde quotum. Er is dus geen wachtlijst voor Texelaars met een UWV Advies indicatie beschut werk, zij kunnen direct aan de slag bij De Bolder of bij een van de externe werkgevers.

- Vanuit de reclassering (werkgestraften)

De Bolder is voor de reclassering projectuitvoerder van werkstraffen. Texelaars die een werkstraf opgelegd hebben gekregen tussen de 40 en 240 uur komen werken bij De Bolder, zonder dat daar een inkomen tegenover staat. Over het algemeen zien we dat deze Texelaars uit een zwak sociaal systeem komen, wat een sterke relatie heeft met het in het vizier komen bij politie en justitie. Deze Texelaars komen door hun werkstraf verplicht een periode in beeld van De Bolder en worden dan tegelijkertijd door De Bolder aangemeld bij het STT. Dit doet onderzoek naar de behoefte aan zorg en structuur en kan daar eventueel voorzieningen voor beschikbaar stellen. Deze aanpak draagt significant bij aan de recidivevermindering.

- Vanuit UWV (WIA / Wajong / Ziektewet)

De Bolder is in opdracht van UWV de enige re-integratiepartner op Texel die ingezet kan worden om Texelaars met een WIA- of Wajong-uitkering of Texelaars die tijdens hun uitkeringsperiode bij UWV in aanmerking zijn gekomen voor een ziektewetuitkering, te ondersteunen. Interessant is dat er vanuit UWV ook een financiële vergoeding per traject tegenover staat, die toegevoegd kan worden aan de inkomsten van De Bolder. Hiermee is feitelijk iedere Texelaar die zich niet 'regulier' op de arbeidsmarkt begeeft en/of ondersteuning behoeft in het dagelijks functioneren (uitgezonderd Texelaars die in de WW zitten en door UWV zelf worden begeleid) in beeld bij De Bolder.

- Nieuwe Nederlanders

De gemeente Texel krijgt vanuit het Rijk jaarlijks een contingent 'Nieuwe Nederlanders' toegewezen – dit zijn voormalige asielzoekers die een (voorlopige) verblijfsvergunning hebben gekregen en die starten met hun inburgering. Dit is een - qua nationale achtergrond – pluriforme groep die als overeenkomst met elkaar heeft, dat ze allemaal de taal moeten leren en bezig zijn met een inburgeringcursus. De meeste Nieuwe Nederlanders ontvangen een bijstandsuitkering van de gemeente. De

Bolder biedt door middel van zijn productiewerk de mogelijkheid om snel aan de slag te gaan in een Nederlandse arbeidscontext. Ook is toeleiding naar externe werkplekken via ons bestaande netwerk een optie. Het is gebleken dat re-integratie een duidelijke ondersteuning is voor snelle inburgering en vice versa, vandaar dat De Bolder nauw samenwerkt met Vluchtelingenwerk. Ook in 2023 is de gemeente bij wetgeving verantwoordelijk voor de regie rondom inburgering (invoering nieuwe Wet inburgering per 01-01-2022). De Bolder speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van de participatie- en taaltrajecten.

- Vanuit het onderwijs (Speciaal Onderwijs, VMBO en MBO)

In 2023 wordt gezocht naar mogelijkheden om bestaande samenwerkingsrelaties met het Speciaal Onderwijs, het VMBO en het MBO te verbeteren en/of uit te breiden. Vanuit het onderwijs is er behoefte om samen met voormalige sociale werkplaatsen en andere geschikte werkgevers leer-werktrajecten vorm te geven voor leerlingen die binnen de reguliere schoolstructuur geen startkwalificatie kunnen behalen. Een leer-werktraject biedt de mogelijkheid om voor een aantal vakken in de praktijk te examineren in combinatie met meer ruimte voor de verplichte theoretische onderdelen. De Bolder, met veel werkgevers in zijn netwerk, kan op Texel hierin een grote rol gaan spelen. De Bolder is in 2020 officieel een erkend leerbedrijf geworden volgens de eisen van 'Blik op Werk'.

Daarnaast biedt De Bolder stageplekken aan schoolverlaters die nog niet toe zijn aan een reguliere baan bij een werkgever. Deze werkplekken liggen in het kader van de maatschappelijke stage die voor elke schoolverlater kan gelden kan er toe bijdragen dat meer kennis en ervaring wordt opgedaan alvorens bij een reguliere werkgever aan de slag te gaan. Tijdens de maatschappelijke stage is nadrukkelijk aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van de kandidaat.

- Tweede spoortrajecten

Sinds enkele jaren faciliteert De Bolder 2de spoortrajecten, in het kader van de Wet verbetering poortwachter, voor werkgevers op Texel die dit zelf niet of moeilijk kunnen organiseren. Het gaat daarbij vaak om ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. De Bolder ontzorgt de werkgever en stelt zijn expertise en netwerk beschikbaar om de medewerker te begeleiden 'van-werk-naar-werk'. In 2023 willen we kijken waar we deze vorm van dienstverlening breder kunnen uitrollen.

- Mobiliteitstrajecten

In 2021 is De Bolder gestart met het uitvoeren van mobiliteitstrajecten voor werkgevers op Texel die vaak de capaciteit, de kennis en het netwerk niet hebben om dit succesvol zelf te doen. Het gaat hierbij om het begeleiden 'van-werk-naar-werk'. Dit voorkomt dat er een beroep moet worden gedaan op enige vorm van inkomensondersteuning én werkgevers geven zo nieuwe kansen aan Texelaars voor de steeds lastiger te vervullen vacatures: een win-win situatie.

Instroom na 1 januari 2024²

Het hebben en behouden van beschutte werkplekken op Texel is van groot belang voor inwoners met een indicatie Beschut Werk onder de Participatiewet en de huidige

² Deze paragraaf komt uit de bestuurlijke eindrapportage Huis van Ontwikkeling (oktober 2023)

populatie van De Bolder met een oude Wsw-indicatie. Tegelijkertijd wil de gemeente toekomstgericht kijken naar de wijze waarop één en ander zo passend mogelijk en langjarig georganiseerd wordt bij De Bolder gezien een aantal ontwikkelingen:

- De doelgroep Wsw zal de komende jaren afnemen in aantallen op basis van natuurlijke uitstroom. Er stromen geen nieuwe medewerkers meer in de Wsw
- De instroom van inwoners met een indicatie Beschut Werk is in aantal veel beperkter (gezien de aanscherping van de indicatiestelling in de nieuwe wet) dan de uitstroom uit de Wsw (natuurlijk verloop). Dat betekent dat de populatie werkzaam binnen de beschutte werkomgeving van De Bolder de komende jaren afneemt. De hoogte van deze afname hangt af van de vraag of de instroom van nieuwe beschut werkers vergelijkbaar is met de afgelopen vijf jaar of dat er geen of nauwelijks nieuwe instroom is. Daarbij is het ook van belang of medewerkers direct gebruik maken van regelingen voor senioren en vervroegde uittreding.
- Vanuit financieel en maatschappelijk oogpunt is De Bolder op termijn dan ook niet in de huidige vorm en omvang houdbaar en is aanpassing en omvorming naar een meer toekomstbestendige organisatie noodzakelijk.

Dat vereist op termijn een passende governance (besturing en aansturing) die aansluiting vindt bij het beoogde toekomstscenario van De Bolder, met oog voor de consequenties hiervan voor bij de doelgroep passende leerlijnen, de meerjarige financiële effecten, de positie van de ambtelijke staf en bijvoorbeeld het onderbrengen van administratieve taken.

De focus zal voor De Bolder als Werkbedrijf komen te liggen op het behoud van 'beschut werk' voor wie werken bij een externe werkgever (nog) niet aan de orde is en op het behoud van 'beschut leren' (leerlijnen, arbeids- en sociale vaardigheden ontwikkelen). In 2019 heeft de gemeente al het standpunt ingenomen dat voor iedereen met een indicatie ook een beschutte werkplek beschikbaar is en er geen wachtlijst ontstaat. Daarnaast wordt, met behulp van de Praktijkroute, betaald werk geboden aan degenen die nog niet in staat zijn om regulier te werken. Ook de taakstraffen voor inwoners die qua problematiek overeenkomsten hebben met de doelgroep, blijven onderdeel van de toekomstige Bolder.

De overige activiteiten die in het kader van de Participatiewet tot op heden bij De Bolder zijn ondergebracht (anders dan Beschut Werk), vinden straks plaats binnen, dan wel onder de vlag van, het Huis van Ontwikkeling. Denk hierbij aan Arbeidsfittrajecten, Doorstroombanen ('aan de slag'), Matchingtrajecten, Jobcoaching bij werkgevers, Re-integratietrajecten (WIA, Wajong, Ziektewet), Participatie- en taaltrajecten nieuwe Nederlanders/vergunninghouders, 2e spoortrajecten/Van Werk Naar Werk en Mobiliteitstrajecten. Daarbij blijft De Bolder wel een belangrijke partner voor het Huis van Ontwikkeling; nog steeds zullen zij, daar waar dit passend is bij het ontwikkelvraagstuk van inwoners, ingezet worden voor tijdelijke begeleidingstrajecten van kandidaten.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraden van de gemeente Texel en van De Bolder trekken in de adviesaanvragen voor de beleidsnotitie Toekomst De Bolder samen op. Een externe

consulent begeleidt de beide ondernemingsraden. De ondernemingsraden zijn diverse malen op informele wijze door de WOR bestuurder(-s) bijgepraat en op de hoogte gehouden. Begin november 2023 is aan ondernemingsraden conform de Wet op de Ondernemingsraden (WOR art. 25) een advies gevraagd. Dit gevraagde advies heeft betrekking op de omvangrijke herinvesteringen en modernisering van de productielijn wasserij.

Op <datum> hebben beide ondernemingsraden schriftelijk gereageerd met een positief advies. Daarmee is de weg vrij om dit voorstel aan de gemeenteraad van de Texel voor te leggen.